

Norsk Folkehjelp
Fagbevegelsens solidaritetsorganisasjon

EL og IT
Forbundet

Honduras
EL og IT Forbundet
Statusrapport 2021

TAKK FOR SOLIDARITETSSAMARBEIDET!

Vi ønsker å rette en stor takk til EL og IT Forbundet for det gode samarbeidet vi har. Forbundets støtte bidrar til at Norsk Folkehjelps partnerorganisasjoner i Honduras kan gjøre en livsviktig innsats for et mer rettferdig, åpent og demokratisk samfunn.

Honduras er et av verdens mest voldelige land, med stor fattigdom og sosial ulikhet. Våre samarbeidspartnere står i første rekke i kampen for å sikre innbyggerne mot forfølgelse og undertrykkelse fra styresmaktene. For våre partnerorganisasjoner er det en stor og viktig forskjell å vite at de har et forbund som EL og IT i ryggen, som er opptatt av miljøressursforvaltning, omfordeling og menneskerettigheter.

Etter valget i høst vil landet nå gå fra tolv høyrevridde år og til en regjering fra venstresida. Det er mye som må endres etter disse årene før folket vil se store bedringer. Men med forsiktig optimisme

håper vi på bedre tider for våre partnere og deres arbeid.

Som ellers i verden, har koronapandemien endret våre samarbeidspartners aktiviteter. Folket i Honduras påvirkes i stor grad av koronaen, men ikke alle påvirkes likt, og allerede utsatte grupper blir gjerne enda mer sårbare. Men ingen kan regne med krisepakker fra myndighetene.

Våre partnerorganisasjoner har gjennom snart to år med pandemi oppfordret medlemmene sine til å øke matproduksjonen for å møte de harde tidene. Etter at de fruktbare jordbruksområdene ble rammet av orkanene Eta og Iota høsten 2020, har småbøndene blitt rammet ekstra hardt.

Å ha en samarbeidspartner som EL og IT Forbundet, betyr mye for oss. Vi deler det samme verdigrunnlaget, noe som er viktig for å kunne nå de målene vi setter oss og for å motivere oss til å gjøre et godt

arbeid. Sammen står vi så mye sterkere. Forbundet, klubbene og fagforeningene har i tillegg bidratt med økonomisk støtte til andre deler av vårt arbeid i perioden. Vi takker EL og IT Forbundet for solidariteten og ser fram til videre samarbeid.

Henriette Killi Westhrin

Henriette Killi Westhrin
generalsekretær, Norsk Folkehjelp

Norsk Folkehjelp er fagbevegelsens humanitære solidaritetsorganisasjon. Vi jobber med internasjonalt utviklingsarbeid, sanitet og redningstjeneste, humanitær mine- og eksplosivrydding og flyktning- og integreringsarbeid. Norsk Folkehjelp har rundt 13 000 medlemmer i Norge, og 2300 ansatte i 31 land.

NORSK FOLKEHJELP I HONDURAS

Norsk Folkehjelp har vært etablert i Honduras i 36 år, og er blant de få utenlandske organisasjonene her. Helt siden det høyrevridde Nasjonalpartiet kom til makta etter kuppet i 2009, er landet blitt dratt i en stadig mer farlig retning, med forfølgelse av opposisjonen, økt privatisering og ødeleggelse av naturen.

Rik på mangfold

EL og IT Forbundet er tilknyttet nettverket *Rik på mangfold – en fagbevegelse for alle*. Nettverket drives av Norsk Folkehjelp og er til for LO-forbundene. Forbundet har ved å bli med i nettverket forpliktet seg til å jobbe systematisk for et arbeidsmiljø fritt for diskriminering, med tillitsvalgte som gode rollemodeller. EL og IT Forbundet skal også jobbe aktivt med å være et trygt og inkluderende forbund for alle, et forbund som verdsetter og bruker all kompetansen som fins i et mangfoldig arbeidsliv.

Alle våre partnere har gjennom sitt arbeid vært i opposisjon mot styresmaktens politikk som urettferdig rammer vanlige folk. De jobber med menneskerettigheter, jordfordeling og arbeidstakerrettigheter. Fordi de tar et så tydelig standpunkt og utfordrer myndighetene, er de spesielt sårbare. Forfølgelse, drapstrusler og drap har vært en del av hverdagen.

Men nå ser det lysere ut. Det nylige presidentvalget ble vunnet av det venstreorienterte partiet Libre. Deres kandidat Xiomara Castro blir mest sannsynlig landets nye president, som første kvinne i denne posisjonen. Mange tror at Castro kan lede landet i en ny retning.

EL og IT Forbundet støtter landprogrammet i Honduras gjennom Norsk Folkehjelps sju samarbeidspartnere. Organisasjonene bistår i konflikter mellom småbrukere og store landeiere, driver nærradioer for alternativ informasjon og står opp mot de store internasjonale gruveselskapene som ødelegger både miljøet og befolkningens livsgrunnlag.

Utgitt av: Norsk Folkehjelp
Trykk: LO Media
Layout og tilrettelegging: Kirsti Knudsen og Anne Vines
Foto: Norsk Folkehjelp og Radio Progreso

BRUKER FORFEDRENE KUNNSKAP FOR Å BEKJEMPE COVID-19

Da koronapandemien rammet Honduras, var ikke landet forberedt på å beskytte innbyggerne mot smitte, gi behandling til syke eller støtte folk som mistet inntekt og levebrød. Urfolk og småbønder på landsbygda ble i utgangspunktet oversett av regjeringen.

Norsk Folkehjelps samarbeidspartner Ofraneh, sammen med befolkningen i 36 garífuna-samfunn, opprettet helsehus og helsekomiteer for å bekjempe pandemien ved hjelp av forfedrenes urgamle kunnskaper.

På helsehusene fikk syke behandling og informasjon om hvordan de kunne hindre at pandemien spredte seg. Helse- og epidemikomiteene, bestående av mellom 10 og 20 unge frivillige i hvert lokalsamfunn, tok ansvaret for å overvåke smitteutviklingen. De unge besøkte syke mennesker, og distribuerte mat og munnbind.

EGENPRODUSERT URTEMEDISIN

Ofraneh samlet også lokale urter for å tilberede fellesgryter med naturlig medisin som styrker immunforsvaret, og fulgte opp hele prosessen fra såing til høsting av plantene. Denne medisinen, laget etter oppskrift fra garífunaenes forfedre, ble så populær at oppskriften ble distribuert til den honduranske befolkningen generelt, via sosiale nettverk.

Norsk Folkehjelp var hele tiden i dialog med partneren om håndteringen av pandemien, og bidro til å utvikle utdanningstilbud for unge mennesker. Sentrene for matinnsamling ble styrket, og det ble gitt støtte for å bedre sikkerheten for helse- og epidemikomiteene.

Målet var å forhindre koronasmitte og tilby befolkningen helhetlig helsehjelp, men det resulterte også i at naturmedisin og økologisk dyrket mat i økende grad ble tatt i bruk. Ofraneh kombinerte den generelle kampen for å ta jorda tilbake og dyrke den på tradisjonelt vis med å oppmuntre unge garífunaer til å ta i bruk forfedrenes visdom.

TRE FLUER I ETT SMEKK

Det ble tre gode resultater av Ofranehs initiativ. For det første ble det å beskytte folks helse også en måte å sikre en kulturell læring på. Dyrking av sunn mat og urter som øker immunforsvaret har nå blitt populært, spesielt blant de unge.

For det andre var det et uventet og positivt resultat at innbyggere utenom

urfolkssamfunnene også har hatt nytte av helsehåndbøkene som Ofraneh har laget. For det tredje klarte Ofraneh å organisere tre helsekomiteer i byen San Pedro Sula, der de ikke har vært til stede før. Organisasjonens arbeid og ur-samfunnets selvstendighet har blitt styrket, og den legitimiteten Ofraneh har blant garífunaene har vært avgjørende for den positive responsen fra befolkningen.

KATASTROFALE ØDELEGGELSER

Mens hele verdens blikk var rettet mot valget i USA høsten 2020, traff orkanen Eta den karibiske kysten av Mellom-Amerika. Våre partnere i Honduras meldte om enorme ødeleggelser, og EL og IT Forbundet satte raskt i gang en innsamling.

De fleste av Norsk Folkehjelps partnere i Honduras er tilknyttet ulike lokalsamfunn, og kunne starte nødhjelpsarbeidet umiddelbart. Mat, madrasser, vann og basisutstyr ble delt ut til familier rammet av flom og ras. I tillegg bidro våre partnere med å spre informasjon, samle inn data og koble sammen familiemedlemmer som kom bort fra hverandre. Det kom lite hjelp fra myndighetene og det som kom, brukte lang tid på å nå ofrene.

Flere hundre mennesker ble rapportert døde, blant dem medlemmer i Norsk Folkehjelps partnerorganisasjoner. Rundt to millioner mennesker ble rammet, særlig småbønder som mistet avlinger og fikk dyrkbar jord vasket bort.

En av Norsk Folkehjelps partnere, bondeorganisasjonen CNTC, anslår at 95 prosent av medlemmenes avlinger ble ødelagt. Mange mistet også boligene sine og alt de eide.

EL og IT Forbundets innsamling *Katastroferamma kamerater trenger din støtte!* pågikk fram til mai 2021. Målet var å samle inn 50 000 kroner fra klubber og foreninger. Resultatet ble 60 100 kroner – et viktig bidrag til innkjøp av såkorn og annet til småbøndene.

Under koronapandemien har Norsk Folkehjelps samarbeidspartner Ofraneh gjort en stor innsats for å beskytte befolkningen i 36 garífuna-samfunn på østkysten av Honduras.

NYTT HÅP FOR FOLKET I HONDURAS

Tolv år etter at høyrepartiet Partido Nacional (PN) kom til makta gjennom et kupp, fatter folket i Honduras endelig nytt håp. I november valgte landet, med rekordstor oppslutning, sin første kvinnelige president, Xiomara Castro, fra sentrum/venstrepartiet Libre. Mange håper og tror at hun kan lede landet i en ny retning.

Årene under det udemokratiske høyrestyret var preget av økt privatisering, ekstrem militarisering, mer korrupsjon, økt arbeidsløshet, og forfølgelse og knebling av fagforeningsfolk og sosiale ledere. Privatiseringen har ikke kommet folket til gode, og multinasjonale selskaper har fått konsesjoner for gruvevirksomhet og damutbygginger. Store nasjonalverdier blir hentet ut. Naturen raseres, åkrene forurenses og vannet og elvene forgiftes.

Søndag 28. november gikk folk til valgurnene for å velge president, nasjonalforsamling og kommunestyrer. Valgdeltakelsen var rekordhøy (68,8 %), og ingen president har noen gang tidligere fått så stor oppslutning. I motsetning til tidligere valg gikk selve valget rolig for

seg, men det var flere som ble drept under valgkampen. Regjeringspartiets kandidat, Nasry Asfura, har erkjent valgnederlaget og gratulert Castro med seieren.

STORE FORHÅPNINGER

Den nye presidenten vil bekjempe korrupsjon og slakke på abortreglene. Hun vil også stanse de økonomiske frisonene Zedes, der private investorer kan kjøpe seg land og innføre egne lover.

Sosiale bevegelser og organisasjoner, slik som miljøforkjempere som Norsk Folkehjelp jobber med, ble hardt rammet under forrige regjering, og de feiret seieren til Libre og Xiomara Castro. Mange i sivilsamfunnet er usikre på hva slags politikk Xiomara Castro faktisk vil føre, eller hva hun vil klare å gjennomslag for, men forhåpningene er store. De forventer at den nye presidenten lytter til folk og gjennomfører en politikk med god sosial profil.

FLERE KRISER SAMTIDIG

Honduras er et land som opplever flere kriser på samme tid. Det er økonomisk krise, den organiserte kriminaliteten er omfattende, og på tampen av fjoråret kom også to ødeleggende orkaner. På toppen av det hele herjer koronapandemien, og det er lommeboka som avgjør hva slags hjelp innbyggerne får. I starten av pandemien fløy de rikeste honduranerne til Miami for å bli vaksinert. Krisene har rammet økonomien, spesielt i uformell sektor, der folk er særlig sårbare.

Når Xiomara Castro flytter inn i presidentpalasset i Tegucigalpa som Honduras' første kvinnelige statsleder, står hun overfor enorme utfordringer, ikke minst hvis hun skal få bukt med den

organiserte kriminaliteten og korrupsjonen som gjennomsyrrer landet.

For å unnsnippe fattigdom og arbeidsløshet forsøker mange honduranere å komme seg til USA. Castros parti Libre mener det er avgjørende å skape flere arbeidsplasser hvis migrasjonen skal bremses.

HONDURAS

Offisielt navn: **Republica de Honduras**

Hovedstad: **Tegucigalpa**

Flateinnhold: **112 090 km²**

(Island 103 000 km²)

Folketall: **9,4 millioner**

Religion: **Katolikker (46 %),**

protestanter (41 %), andre (13 %)

Språk: **Spansk, engelsk, garifuna og flere mayaspråk**

BNP pr. innbygger: **5100 USD**

(Norge 63 600 USD)

Forventet levealder: **74,9 år (Norge: 82,3 år)**

Gjennomsnittsalder: **24,4 år (Norge: 39,5 år)**

Aldersstruktur: **51,5 % under 24 år (Norge: 30 %)**

Fødselsrate: **18,2 pr. 1000 (Norge: 12,1)**

Kilde: CIA World Factbook

GI DITT BIDRAG

Du oppfordres til å bidra økonomisk til arbeidet i Honduras. Det kan gjøres enten ved å opprette din egen innsamling på Facebook eller Spleis, til vippsnummer 10145, eller direkte gjennom bank til kontonummer 9001 08 76000.

FÅ INFORMASJON

For spørsmål, informasjon og bestilling av foredrag om Honduras eller arbeidet til Norsk Folkehjelp, kontakt: EL og IT Forbundet v/Jan Olav Andersen, tlf.: 908 55 826, jan.olav.andersen@elogit.no eller Norsk Folkehjelp v/Åre Stranden, tlf.: 911 33 226, arest@npaid.org.

FØLG OSS

facebook.com/folkehjelp
twitter.com/norskfolkehjelp
Norsk Folkehjelp
PB 8844 Youngstorget
0028 OSLO
Tlf.: 22 03 77 00
www.folkehjelp.no